

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 16. Crucis varia ostenta, & expressiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

§. XIII.

Figura.

UT possitis comprehendere cum omnibus Sanctis, quae sit latitudo, longitudo, &c. Ephes. 3. 18. Quando ista comprehendis? audi Apostolum dicentem tibi: *mibi autem absit &c.* ibi forte inveniemus & latitudinem, & longitudinem: his enim Apostoli verbis crux quodammodo nobis ante oculos constituta est, &c. S. August. de verb. Apoll. serm. 7.

His virtutum gemmis quatuor cornua Crucis ornantur, & est supereminens charitas, à dextris obedientia, patientia à sinistris; radix virtutum humilitas in profundo. S. Bern. l. 1. die S. Pascha.

Protenso Crucis ad ima, protensionem animae facit per aspectum mentis ad loca tartarea. Protenso superior contemplationem provehit in superna. Ibi iustitia, hic misericordia, plene fulget. Binæ protensiones in latera, quasi alae gallinae, omnes pullos filiorum hominum, ne à volitante diabolo rapiamur, provocant ad tutelam. Et sub umbra istarum alarum oportet nos fugere, donec à nobis transeat omnis iniquitas. Sim. Cassi. l. 13.

§. XIV.

Tituli Crucis explicatio.

J. N. R. J. In quo titulo tota spes nostrae salutis insinuat, secundum quod est triplex spes nostra. Prima veniae, secunda gratiae, tertia gloriae. Prima spes veniae indicatur, cum dicitur *Rex Judaeorum*, id est, confidentium. Secunda spes gratiae ponitur, cum dicitur *Nazarenus*, qui floridus interpretatur; flos autem spem fructuum evidenter designat. Tertia verò spes gloriae demonstratur in hoc Sanctissimo nomine *JESUS*, qui Salvator interpretatur. Sanctus Bernardinus l. 49.

Titulus Crucis in his tribus linguis ideo scriptus est; quia illae erant principales linguae: ut aperte insinuaretur, quod ipse erat Rex Theologiae, quantum ad Hebraeos, in quibus erat Dei scientia; Philosophiae, quantum ad Graecos, in quibus erat Philosophica eloquentia. Et Practicae, quantum ad Romanos, & Latinos; in quibus erat bellandi, & regendi, potentia. Sanctus Bernardinus t. 1. p. 2. a. 1.

§. XV.

Crucis Bajulatio.

Tulit quoque ligna holocausti. Gen. 22. 6. Quod ipse ligna ad holocaustum portat Isaac, figura est, quod & Christus ipse sibi bajulat Crucem. Orig. hic hom. 8. Sicut Isaac ipse sibi ligna portaverat, quibus erat imponendus; ita & Christus gestavit in humeris lignum Crucis suae, in quo erat cruciandus. S. Eligius hom. 5.

Plurima autem turba straverunt vestimenta sua. Matth. 21. 8. 9. Per quam urbis janua paulo ante a seculo indens, populorum vallatus agminibus, palmarum, olivarumque ramos in manibus gestantium, atque clamantium, *Osanna benedictus &c.* perrexit ad templum; per eandem hodie blasphemantibus turbis, tam ignominiosè rejectus ad Crucis supplicium trahebatur. Sanct. Laur. Just. de triumph. cap. 16.

Et imposuerunt ei Crucem portare post JESUM. Luc. 23. 26. Quod crudelissimi illi non fecerunt ex compassione, aut pro relevamine JESU; sed quia ex penis jam valde lassatus fuit, timebant, ne forte sub onere Crucis deficiens, moretur in via; sicque futurus poenas supplicium evaderet: vel ut citius venirent ad locum Calvariae, in quo desiderium suum de CHRISTI crucifixione explerent. Dion. Carthuf. hic.

Bajulans sibi Crucem. Joan. 19. 17. Cogita malignitatem Judaeorum, quorum machinatione milites Praefidis posterunt lignum Crucis super collum Christi: quod non fecerunt latronibus secum eductis. Turpissimam enim; & acerbissimam, mortem ei intulerant; & quidquid confusionis, contemptus, & crudelitatis, excogitare poterunt, fecerunt in eum. Dion. Carthuf. hic.

Portavit adhuc multò charius me in humeris suis, quando *bajulans sibi Crucem exivit*, &c. Ubi & crucifixus est. Ego enim ibi portabar magis ab ipso, quam Crux ipsa. Thom. Kemp. Soliloq. animae cap. 15.

§. XVI.

Crucis varia ostenta, & expressiones.

EX epistola Sancti Cyrilli, de signo Crucis in Coelo; ex lumine Jerolymis apparente: Imperatori DEO dilectissimo, & piensissimo Constantino Augusto. Primas haec ex Jerolymis ad te, DEO dilecte Imperator, mitto literarum primitias; quas & te deceat accipere, & me dare. -- Revera imperium tuum amatur à DEO: quandoquidem hoc tempore tuo tanta prodigia monstrare non dubitat. Sanctus enim hinc diebus Sanctae Pentecostes, circiter horam tertiam, omnium maxima Crux, ex lumine constituta in caelo super sanctissimum montem Golgotham, & usque ad sanctum montem olivarum extensa, apparuit. Neque, ut aliquis fortasse putaverit, celeriter secundum phantasiam percurrens; sed compluribus horis, supra terram aperte conspicua, coruscis splendoribus radios superans solares; ut illico universa civitatis multitudo ad Sanctam Ecclesiam concurreret, metu divini illius prodigij, non sine lætitiâ concitata. --

Et tempore quidem Deo dilectissimi, & b. m. Constantini Patris tui, salutare Crucis lignum Jerosolymis repertum est; Divinâ gratiâ concedente ei, qui recte quærebat pietatem, etiam abstrusam locorum sanctorum inventionem. Tempore verò tuo, Domine omnium pietissime Imperator, qui tua erga Deum pietate majori parentes tuos superasti; non jam amplius de terra, sed de cœlis sunt prodigia.

S. Alexander Acometus Abb. postquam gentilem aliquem rabulam baptizavit, illius vestis undique crucibus divinitus signata fuit: quò in fide roboratus. Bolland. 15. Januar.

De Sanct. Agnete V. Ord. Sanct. Dom. scribit Bollandus: sæpiissime mantellum, quò tegebatur, totum manna replebat, dum oraret. Manna illud erat instar nivis, quod dividebatur per multa grana: in singulis erat figura Crucis. 20. April.

Ante persecutionem in Arimensi agro prodigiosa Crux intrâ truncum arboris apparuit.

Alia item Crux reperta est in suburbanis nostræ Societatis ædibus in trunco candido atra Crux.

Trigautius de Christianis apud Japon. triumph. l. 1. cap. 3.

Sanct. Joannes Silentarius, cum certam sibi salutis viam à DEO demonstrari supplicaret, stellam lucidissimam vidit, depictâ in medio Cruce, cum hac voce: *Si vis esse saluus, sequere hanc lucem.* Incerto Auctore.

In omnibus ædificiis: quæ jussu, & sumptibus, celeberrimi viri D. Petri Gonzalez de Mendoza. Cardin. tit. Sanct. Crucis, constructa in Hispania sunt; spontè enascitur hercula, quæ Crucem perfectè format in medio atriorum. Erat hic Cardinalis sanctissimæ Crucis cultor; ubicunque transibat, supplex adorabat. Nieremb. de mir. nat. in Europa l. 1. §. 34.

§. XVII.

Crux amanda, & ferenda.

Tollat Crucem suam. Math. 16. 24. Nam meam non poterit: gravissima est enim, & quam nullius puri hominis humerus portare sustineat. Non meam injungo; sed tollat suam, levem, facilem portabilem. Non peto sanguinem à te Christiane miles; non vulnera, non tormenta, non spinas, & verbera; quæ pro te ipse passus sum. Age penitentiam pro peccatis tuis, & sufficit mihi. Sanct. Thom. Vill. conc. 3. de uno M.

Exuerunt eum chlamyde. Math. 27. 31. Ut Christus D. deferat crucem, exiit vestimenta, quæ Herodes dedit, & Pilatus; & propriis vestibus induitur, quæ totius puritatis, & sanctitatis, præferebant typum.

Ut ergo quis Crucem Christi ferat, exuat mores mundanos, & virtutes Christi assumat, patientiam, puritatem, humilitatem. Sylveir. hic q. 1.

Descendat de Cruce. Math. 27. 42. Non cessemus tollere Crucem nostram, perseverantes in eas; sicut ipse perseveravit: donec dicat spiritus, ut requiescant à laboribus suis. Neminem audiamus, fratres; non carnem, & sanguinem; non spiritum quemlibet; descensum è Cruce suadentem. S. Bern. l. 1. in die Paschæ.

Quid in hac Cruce (Religionis) nobis faciendum? utique quod Christus fecit in sua. Moriendum est in ea: quia Christus mortuus est in sua. Si perstrepat Mundus; si demones; si caro propria, & dicat: descende de Cruce; dic ei: nihil certius morte, nihil incertius horâ mortis: vigilabo, & stabo in Cruce; donec inclinatò capite tradam spiritum. Blesens. l. 9. in Purif. B. V.

Qui suadent Crucis descensum propter aspectum sensum, similes sunt diabolo; quia similia diabolo faciunt. Hoc enim diabolus Christo dixerat in deserto: *si filius DEI es, mitte te deorsum.* Math. 4. Sim. Cass. l. 13.

Abstine mihi gloriari, nisi in Cruce - per quem mihi Mundus Crucifixus est; ut, quæ Mundus appetit, Crucem reputes; & tu Crucifixus Mundo; illis, quæ Mundus Crucem reputat, totò inhæreas amore. Sanct. Bernard. l. 4. in Asc. Dom.

Si eorum, quorum amore flagramus, & domus nobis chara est, & lectus, & vestis; quanto magis ea, quæ Dei, ac Salvatoris, sunt; per quæ nobis salus parata est. S. Jo. Damasc. l. 4. c. 12.

Divitiæ illi erant, nihil habere; & Crux, quam solam totâ vitâ familiarem habebat, multisque pecuniis excellentiorem sibi esse existimabat. S. Gregor. Naz. or. 30. in laudem Sanct. Basilij.

Si, ut latro, Cruci simul affixus fueris, probò animò Deum agnosce: cumque ille propter te, tuumque peccatum, cum iniquis reputatus sit; tu propter illum justus fias. Adora tuâ causa suspensum, pendens etiam ipse. Lucri aliquid ex ipsâ quoque improbitate tollige. S. Greg. Naz. or. 42.

Grata ignominia Crucis ei, qui Crucifixus ingratus non est. Sanct. Bern. l. 25. in Cant.

Agnosce hæreditatem tuam in Cruce Christi, in laboribus plurimis. S. Bern. l. 2. de confid. c. 6.

Latrones, qui cum Christo crucifixi fuerant, significant eos, qui sub fide, & confessione Christi, vel agonem martyrij, vel quælibet arctioris Disciplinæ instituta, subeunt. Sed qui hæc pro æterna vita gerunt, dextri latronis fide designantur; qui verò humanæ laudis intuitu, sinistri latronis mentem imitantur. V. Beda in c. 15. Marci.